

„Conservarea și Revitalizarea Conacului Benedek din Municipiul Gheorgheni”

– Casa Creației Populare și-a redeschis porțile în fața publicului –

În data de 27 iunie, în cadrul unui eveniment festiv, Conacul Benedek din Municipiul Gheorgheni și-a redeschis porțile în fața publicului larg.

Ridicată în anul 1840, conacul este unul dintre cele mai reprezentative construcții

de lemn din zonă. Clădirea se află pe lista monumentelor din anul 1955.

Aflându-se în proprietatea municipalității, conacul găzduiește Casa Creației Populare, coordonată de către etnografa Irina Kis Portik în cadrul Fundației Etnographia Gyergyoiensis, încă din anii '90.

Construcția încă purta amprentele unei incendii, și nu numai, anii au lăsat urme adânci. La începutul anilor '90, au fost efectuate câteva reparații minore, dar a sosit deja timpul pentru o reabilitare amplă.

În luna martie 2015, datorită unor granturi oferite de Islanda, Liechtenstein și Norvegia, a fost lansat proiectul pentru conservarea și revitalizarea conacului.

De la sfârșitul lui iunie, casa de stil baroc rural este redeschis în fața publicului.

„Am stabilit două principii foarte clare: păstrăm tot ceea ce se poate, astfel zonele vechi, autentice vor fi puse în valoare, iar celelalte zone vor arăta că sunt refăcute cu tehnici identice cu cele de epocă și cu suprafețe asemănătoare.” – afirma arh. Köllő Miklós cu ocazia deschiderii oficiale, adaugând – *„Am discutat totul în detaliu, apoi s-a făcut o mostră, astfel nu s-au ivit mari greșeli.”*

Rezultatul este atractiv atât în subsol, cât și pe acoperiș.

În ceea ce privește pivnița, cea mai mare problemă îl reprezenta nivelul ridicat al pânzei de apă, dăunător pentru arcele de susținere a bolților. Lucrările s-au concentrat asupra reparării bolților de cărămidă, și amenajării unui cămin de evacuare cu pompă. Din moment ce s-au redeschis golurile de aerisire, subsolul “respiră” mult mai ușor.

Pe acoperiș s-au dublat grinzile planșeului, s-a refăcut logica structurală originală a

șarpantei, s-au demontat coșurile de fum improvizate, apoi s-a schimbat învelitoarea de șită tradițională. Pe tot parcursul lucrărilor s-a avut grijă, ca forma arcuită originală a acoperișului să se mențină. Astăzi vedem un pod clar, consecvent, care – cu investiții minore se poate transforma într-o sală de expoziții de exemplu.

Unul dintre cele mai mari probleme ale caselor vechi - putregaiul în soclu era prezent și aici. Pentru eliminarea acestui fenomen, s-a optat pentru realizarea unui strat de termoizolare la nivelul fundațiilor, și în același timp realizarea unui sistem de drenaj perimetral clădirii.

În sala din spată s-a găsit tavanul original, readucerea acestuia la condiții bune laudă profesionalismul constructorului.

În conac putem parcurge un scurt istoric – expoziție in situ al ferestrelor – pe lângă cel original găsit în sala de expoziții se poate urmări schimbarea și degradarea materialelor și cunoștințelor pe perioada colectivismului.

Pările poate cele mai valoroase ale monumentului sunt fațada stradală, originală și picturile ornamentale din sec. XIX. găsite întâmplător în interior. Datorită efortului de restauratori, inscripția 1840 și ornamentele sunt din nou lizibile pe frontonul clădirii. Iar în interior putem

admira picturi murale ornamentale din trei diferite perioade.

După un an și jumătate pauză, activitățile Fundației Ethnographia Gyergyoiensis, expozițiile, și evenimentele (vopseaua ouălor de paști, înmormântarea fărșangului, etc.) se pot continua. Pe lângă acestea conacul va găzdui workshopurile de brodat și de cusături tradiționale ale Asociației Granatalma și ale Școlii Populare de Artă Harghita.

„Acest conac să fie lăcaș pentru predarea și păstrarea cunoștințelor populare în așa fel, încât cele începute și continuate un sfert de secol să se poată îmbogăți.” – afirma etnografa Irina Kis Portik.

| www.eeagrants.org | www.fonduri-patrimoniu.ro | www.gheorgheni.ro | www.conacbenedek.ro

Proiect finanțat printr-un grant oferit de Islanda, Liechtenstein și Norvegia, programul PA16/RO12 „Conservarea și revitalizarea patrimoniului cultural și natural” Schema de granturi mici.